

CZASOWNIKI MODALNE

Modale mają kilka cech wyróżniających je spośród innych, “zwykłych” czasowników:

- nie przyjmują **żadnych** końcówek (-s, -ing, -ed)
- po nich zawsze stawiamy kolejny czasownik w formie podstawowej
- przeczenia tworzone są poprzez dodanie do nich **not** (wyjątkiem jest czasownik **must**)
- pytania tworzymy przez inwersję, czyli umieszczenie czasownika modalnego przed podmiotem
- można ich używać jedynie w czasie Present Simple i (niektórych) w Past Simple, w pozostałych czasach konieczne jest stosowanie formy zastępczej (np. *be able to*)

Czasowniki modalne mogą wyrażać jedno z następujących: umiejętność, konieczność, prośbę, możliwość, konieczność, zakaz, nakaz, krytykę, logiczne założenie, prawdopodobieństwo, pozwolenie, ofertę, sugestię lub radę.

czasownik modalny	polskie znaczenie	zastosowanie
can	móc, potrafić	wyrażanie umiejętności, możliwości, prośby, zakazu (can't), pozwolenia i oferty
could	móc, potrafić w czasie przeszłym, tryb przypuszczający (mógłbym, mógłbyś, itd.)	wyrażanie przeszłej umiejętności, możliwości, prośby, zakazu w czasie przeszłym, krytyki, logicznego założenia, sugestii,
may	móc, mieć pozwolenie	wyrażanie prośby, możliwości, zakazu, pozwolenia, prawdopodobieństwa
might	móc w czasie przeszłym, mógłbym, mógłbyś, itd	wyrażanie możliwości, prośby, pozwolenia (tylko w bardzo formalnych kontekstach), logicznego założenia, prawdopodobieństwa
must	musieć	wyrażanie nakazu, logicznego założenia, zakazu (w formie przeczącej - mustn't)
ought to	powinienem, powinnam, itd.	wyrażanie powinności, rady, nakazu, krytyki, prawdopodobieństwa, konieczności
shall	brak bezpośredniego odpowiednika w języku polskim	wyrażanie oferty, sugestii, pytanie o radę
should	powinienem, powinnam, itd.	wyrażanie rady, prawdopodobieństwa, krytyki
will	brak bezpośredniego odpowiednika w języku polskim	wyrażanie prawdopodobieństwa, prośby

would	brak bezpośredniego odpowiednika w języku polskim	wyrażanie oferty, rady, prośby
need	musieć, potrzebować	wyrażanie konieczności, braku konieczności,

Obowiązki i potrzeby - must, have to

Zarówno **must**, jak i **have to** stosowane są do wyrażania obowiązków (nakazu i konieczności) oraz potrzeb. Pamiętaj, że nie są one stuprocentowymi synonimami:

- **must** - wyraża wewnętrzne przekonanie mówiącego o istniejącej konieczności; jest też oznaką tego, że to mówiący może decydować o tym, czy dana czynność faktycznie musi zostać wykonana. Popatrz na poniższe przykłady:

I must finish the project by the weekend. I don't want to take the paperwork home. - Muszę skończyć ten projekt przed weekendem. Nie chcę zabierać pracy papierkowej do domu. - Konieczność ukończenia projektu przed weekendem to subiektywna opinia mówiącego.

You must clean your room now! - Musisz posprzątać swój pokój teraz. - tutaj można by dodać "bo ja tak mówię". Używając czasownika **must**, mówiący podkreśla, że to on może decydować o tym, co należy zrobić.

- **have to** - wyraża fakt, a nie opinię mówiącego, stosując ten czasownik, wskazujemy na obiektywny fakt, konieczność narzuconą przez zewnętrzne okoliczności. Przykłady:

You have to buy a ticket when you travel by train. - Musisz kupić bilet, kiedy podróżujesz pociągiem.

Jimmy has to study harder if he wants to win the Maths competition. - Jimmy musi uczyć się pilniej, jeśli chce wygrać konkurs matematyczny.

Pamiętaj, że **have to** należy do grupy czasowników *semi-modals*, oznacza to, że przyjmuje on końcówkę **-s** w trzeciej osobie liczby pojedynczej.

Zakazy - mustn't, can't, may not

Zakaz w języku angielskim można wyrazić za pomocą następujących czasowników modalnych:

- **mustn't** - to formalny zakaz wyrażony np. w regulaminie czy przepisach prawnych.

You mustn't touch any exhibits in the museum. - Nie wolno dotykać żadnych eksponatów w muzeum.

- **can't** - oznacza brak pozwolenia, jest używane w kontekstach nieformalnych.

No, your boyfriend can't stay overnight. - Nie, Twój chłopak nie może zostać na noc.

- **may not** - wyrażenie braku pozwolenia w kontekstach formalnych.

I'm sorry, John but you may not leave work early today. - Przykro mi John, ale nie możesz dziś wyjść z pracy wcześniej.

- **couldn't** - wyraża brak pozwolenia i zakaz w czasie przeszłym.

Women couldn't vote in the XIX century. - Kobiety nie mogły głosować w XIX wieku.

We couldn't enter the CEO's office. - Nie mogliśmy wejść do gabinetu prezesa.

Pewność, prawdopodobieństwo i logiczne założenie - **must, may, might, can't, couldn't**

Przypuszczenia i pewność możemy wyrazić za pomocą czterech czasowników modalnych, każdy z nich wskazuje na inny stopień pewności mówiącego:

- **must** - oznacza, że jesteśmy pewni tego, co mówimy:

They must be at home. I can see the lights on. - Oni muszą być w domu. Widzę włączone światła. (Jestem pewien, że są w domu).

- **may** - wyraża prawdopodobieństwo:

Tina hasn't replied to my text message. Her phone may be off. - Tina nie odpowiedziała na mojego smsa. Jej telefon może być wyłączony. (Prawdopodobnie jest wyłączony).

- **might** - wyraża niższy stopień prawdopodobieństwa niż **may**:

Kim might visit us today if she finds free time. - Kim może odwiedzić nas dzisiaj, jeśli znajdzie wolny czas. (Szanse na to są niewielkie).

- **can't** i **couldn't** - służą do wyrażenia pewności, że coś jest niemożliwe:

This painting can't be a fake. - Ten obraz nie może być podróbką. (Jestem pewien, że nie jest podróbką).

Jason couldn't betray us! - Jason nie mógł nas zdradzić. (Jestem pewien, że tego nie zrobił).

Te same czasowniki wyrażają prawdopodobieństwo w przeszłości. Jednak w tym przypadku należy użyć po nich czasownika w trzeciej formie, poprzedzonego **have**:

*They **must have left** by now.* - Oni musieli już wyjechać. (Jestem pewien, że już wyjechali).

*They **may have left** by now.* - Oni mogli już wyjechać. (Jest to prawdopodobne)

*They **might have left** by now.* - Być może oni już wyjechali.

Źródło: <https://www.speak-up.pl/czasowniki-modalne>